

“АНДЕЛА” АД

**КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

2018 година

гр. Бургас

Съдържание

	Страница
Доклад на независимия одитор	-
Консолидиран счетоводен баланс	3
Консолидиран отчет за приходите и разходите	5
Консолидиран отчет за собствения капитал	7
Консолидиран отчет за паричните потоци	8
Приложение към консолидирания финансов отчет	9

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До АКЦИОНЕРИТЕ
на „АНДЕЛА“ АД
гр. Бургас

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на „Андела“ АД и неговото дъщерно дружество („Групата“), съдържащ консолидирания счетоводен баланс към 31 декември 2018 г. и консолидирания отчет за приходите и разходите, консолидирания отчет за собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, съдържащо обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2018 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независим финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на консолидирания доклад за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с НСС, приложими в България, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови нейната дейност, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни

отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Жечка Димитрова Симеонова
Регистриран одитор

ул. „Топола“ № 15
гр. Варна

11 юни 2019 година

0249 Жечка
Симеонова
Регистриран одитор

„Андела“ АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

ЕИК: 102005285

КОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
на „Андела“ АД
към 31 декември 2018 година

АКТИВ

ПАСИВ

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	приложение	Сума (в хил. лв.)		РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	приложение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
A. Нетекущи (дълготрайни) активи				A. Собствен капитал			
I. Нематериални активи				I. Записан капитал		205	205
1. Концесии, патенти, лицензи, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи		36	40	II. Резерв от последващи оценки		5197	5000
Общо за група I:	4.1	36	40	III. Резерви			
II. Дълготрайни материални активи				I. Законови резерви		21	21
1. Земи и сгради, в т.ч.:		10770	10949	2. Други резерви		35978	38493
- земи		5326	5429	Общо за група III:		35999	38514
- сгради		5444	5520	IV. Натрупана печалба (загуба) от минали години, в т.ч.:		72	(1340)
2. Машини, производствено оборудване и апаратура		8746	8961	- нераспределена печалба		72	176
3. Съоръжения и други		6722	6473	- непокрита загуба			(1516)
4. Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане		1746	1269	Общо за група IV:		72	(1340)
Общо за група II:	4.1	27984	27652	V. Текуща печалба (загуба)		372	466
III. Дългосрочни финансови активи				VI. Собствен капитал, непринадлежащ на групата		36	36
1. Активи и дялове в съвместни предприятия	4.2	26	26	Общо за раздел A:	9	41881	42881
2. Финансови активи, обвързани за продажба	4.2	2486	2561	Б. Провизии и сходни задължения			
3. Инвестиционни имоти	4.3	305	312	I. Провизии за пенсии и други подобни задължения	12.1	225	215
4. Предоставени заемни на предприятия от група	4.4	10287	9436	2. Провизии за данъци, в т.ч.:	10	1176	1296
5. Предоставени заемни	4.4	387		- отсрочени данъци		1176	1296
Общо за група III:		13491	12335	3. Други провизии и сходни задължения	12.2		170
IV. Отсрочени данъци	10	207	301	Общо за раздел Б:		1401	1681
Общо за раздел A:		41718	40328	В. Задължения			
Б. Текущи (краткотрайни) активи				I. Задължения към финансови предприятия, в т.ч.:		6498	6149
I. Материални запаси				до 1 година		6257	6041
1. Суровини и материали		1909	2172	над 1 година		241	108

Приложението, представено на страници от 9 до 58, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

„Андела“ АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

ЕИК: 102005285

КОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
 на „Андела“ АД
 към 31 декември 2018 година
 (продължение)

АКТИВ

ПАСИВ

РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	придо- жение	Сума (в хил. лв.)		РАЗДЕЛИ, ГРУПИ, СТАТИИ	придо- жение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Препходна година			Текуща година	Препходна година
2. Незавършено производство		231	115	2. Получени аванси, в т.ч.:		463	1304
3. Продукция и стоки, в т.ч.:		2962	2873	до 1 година		463	1304
- продукция		2890	2794	3. Задължения към доставчици, в т.ч.:		1366	1291
- стоки		72	79	до 1 година		1366	1291
4. Предоставени аванси		27	8	4. Задължения към предприятия и групи		150	125
Общо за група I:	5	5 129	5 168	до 1 година		150	125
II. Вземания				5. Други задължения, в т.ч.:		6 762	5 567
1. Вземания от клиенти и доставчици, в т.ч.:		7 710	8 319	до 1 година		6 762	5 567
над 1 година		5 472		- към персонала, в т.ч.:		377	392
2. Вземания от предприятия от групи		729	1 512	до 1 година		377	392
3. Други вземания, в т.ч.:		693	1 278	- осигурителни задължения, в т.ч.:		144	133
над 1 година		17		до 1 година		144	133
Общо за група II:	6	9 132	11 109	- дължими задължения, в т.ч.:		360	252
III. Парични средства, в т.ч.:		1 240	1 043	до 1 година		360	252
- в брой		46	50	Общо за раздел B, в т.ч.:	11	15 239	14 436
- в безсрочни сметки (депозити)		1 194	993	до 1 година		14 908	14 328
Общо за група III:	7	1 240	1 043	над 1 година		241	108
Общо за раздел Б:		15 501	17 320				
В. Разходи за бъдещи периоди	8	1 302	1 350				
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В)		58 521	58 998	СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В)		58 521	58 998

10 май 2019 г.

Ръководител:

Киро Русев

Съставител:

Красимир Петров

Регистриран одитор:

0249 ЖЕНКА СИМЕОНОВА
 Регистриран одитор
 11 юни 2019 г.

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
на “Андела” АД
за 2018 година

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	прило- жение	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	прило- жение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
А. Разходи				Б. Приходи			
1. Намаление на запасите от продукция и незавършено производство			310	1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	13	16232	13268
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	14	7723	7000	а) продукция		12996	9667
а) суровини и материали		4970	3501	б) стоки		391	363
б) външни услуги		2753	3499	в) услуги		2546	2999
3. Разходи за персонала, в т.ч.:	15	5080	4578	г) наем		299	239
а) разходи за възнаграждения		4146	3770	2. Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство		215	
б) разходи за осигуровки		934	808	3. Разходи за придобиване на активи по стопански начин	13	310	695
4. Разходи за амортизации и обезценка, в т.ч.:		1374	1223	4. Други приходи	13	907	1490
а) разходи за амортизации и обезценка на дълготрайни материали и нематериални активи, в т.ч.:	4.1	1201	1202	Общо приходи от оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4)		17664	15453
за) разходи за амортизации		1201	1202	5. Други диван и финансови приходи, в т.ч.:		542	717
б) разходи от обезценка на текущи (краткотрайни) активи	5.3 6.2	173	21	а) положителни разлики от операции с финансови активи		4	163
5. Други разходи, в т.ч.:	14	2652	1821	б) приходи от предприятия от група		414	421
а) балансова стойност на продадените активи		1510	902	Общо финансови приходи	16	542	717
Общо разходи за оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4 + 5)		16829	14932	6. Дял от печалбата на емесени предприятия	4.2		40
6. Разходи от обезценка на финансови активи, включително неизвестните, признати като текущи (краткосрочни) активи, в т.ч.:		340	7				
а) отрицателни разлики от промяна на валутни курсове		10	7				

ЕИК: 102005285

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
 на “Андела” АД
 за 2018 година
 (продължение)

НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)		НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	прило жение	Сума (в хил. лв.)	
		Текуща година	Предходна година			Текуща година	Предходна година
7. Разходи за лихви и други финансови разходи, в т.ч.:		612	734				
а) отрицателни разликя от операции с финансови активи			26				
Общо финансови разходи (6 + 7)	16	952	741				
8. Печалба от обичайна дейност		425	537				
Общо разходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7)		17781	15673	Общо приходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)		18206	16210
9. Счетоводна печалба (общо приходи — общо разходи)		425	537				
10. Разходи за данъци от печалбата	17	53	70				
11. Печалба (9 - 10)		372	467				
12. Печалба за групата		372	466				
13. Печалба, непринадлежаща на групата			1				
Всичко (Общо разходи + 10 + 11)		18206	16210	Всичко (Общо приходи)		18206	16210

10 май 2019 г.

Ръководител:

Киро Русев

Съставител:

Красимир Петров

Регистриран одитор:

 11 юни 2019 г.

„Андела“ АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

ЕИК: 102005285

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 на „Андела“ АД
 за 2018 година

(схемат.)

Показатели	Записан капитал	Презими от емисии	Резерв от последващи оценки	РЕЗЕРВИ				Финансов резултат от минали години		Текуща печалба/загуба	Собствен капитал, принадлежащ на групата	Общо собствен капитал
				Законови и Резерв от финансови активи на разположение за	Резерв, свързан с изкупени собствени акции	Други резерви	Неразпределена печалба	Непокрита загуба				
1. Салдо в началото на отчетния период	205		5000	21		38493	176	(1516)		466	36	42881
2. Финансов резултат за текущия период										372		372
3. Разпределения на печалба, в т.ч.:						(999)	(176)			(466)		(1641)
- за дивиденди						(1641)						(1641)
4. Покриване на загуба						(1516)		1516				
5. Последващи оценки на активи и пасиви, в т.ч.:			255									255
- увеличение			255									255
6. Други изменения в собствен капитал			(58)				72					14
7. Салдо към края на отчетния период	205		5197	21		35978	72			372	36	41881

10 май 2019 г.

Ръководител:

Киро Русев

Съставител:

Красимир Петров

Регистриран одитор:

0249 Жечка Симеонова
 Регистриран одитор
 11 юни 2019 г.

„Аидела” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

ЕИК: 102005285

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
на "Аидела" АД
за 2018 година

(хил.лв.)

Наименование на паричните потоци	текущ период			предходен период		
	постъпления	платяния	нетен поток	постъпления	платяния	нетен поток
а	1	2	3	4	5	6
А. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ						
1. Парични потоци, свързани с търговски контрагенти	19462	8934	10528	17434	7597	9837
2. Парични потоци, свързани с трудови възнаграждения		5092	(5092)		4681	(4681)
3. Парични потоци, свързани с дивиденти, комисионни, дивиденди и други подобни	6	14	(8)	13	9	4
4. Парични потоци по положителни и отрицателни курсови разлики		10	(10)		7	(7)
5. Платени и възстановени данъци върху печалбата					14	(14)
6. Платени и възстановени данъци (без данъци върху печалбата)		1397	(1397)	26	1081	(1055)
7. Концесионни възнаграждения		776	(776)		609	(609)
8. Други парични потоци от основна дейност	46	165	(119)	23	164	(141)
Всичко парични потоци от основна дейност	19514	16388	3126	17496	14162	3334
Б. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ						
1. Парични потоци, свързани с дълготрайни активи	241	1958	(1717)	63	1698	(1635)
2. Парични потоци, свързани с финансови активи				3393	132	3261
3. Парични потоци, свързани с дивиденти, комисионни, дивиденди и други подобни	18		18	22		22
4. Парични потоци, свързани с предоставени заеми	387	1120	(733)	1090	1055	35
Всичко парични потоци от инвестиционна дейност	646	3078	(2432)	4568	2885	1683
В. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ						
1. Парични потоци, свързани с получени заеми	7788	7582	206	3030	7381	(4351)
2. Парични потоци от дивиденти, комисионни, дивиденди и други подобни		351	(351)		395	(395)
3. Платения на задължения по лизингови договори		365	(365)		243	(243)
Всичко парични потоци от финансова дейност	7788	8298	(510)	3030	8019	(4989)
Г. ИЗМЕНЕНИЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА ПРЕЗ ПЕРИОДА (А+Б+В)	27948	27764	184	25094	25066	28
Д. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА			1057			1029
Е. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА			1241			1057

10 май 2019 г.

Ръководител:

Киро Русал

Съставител:

Красимир Петров

Регистриран одитор:

Женка Симеонова
Регистриран одитор
11 юни 2019 г.

Приложението, представено на страници от 9 до 58, е неразделна част от този консолидиран финансов отчет

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. Учредяване и регистрация

„Андела” АД е регистрирано по фирмено дело № 4228/ 1994 г. на Бургаски окръжен съд. Дружеството-майка е със седалище и адрес на управление: България, гр. Бургас, кв. „Победа”, ул. „Чаталджа” № 3

1.1 Собственост и управление

Участието в акционерния капитал на „Андела” АД към 31.12.2018 г. е разпределено както следва:

Акционери	Участие в капитала - %
„Ескана” АД	95.71
Физически лица	4.29
	<u>100.00</u>

Дружеството-майка има едностепенна система на управление със Съвет на директорите в състав:

Ганчо Димитров Стоев	- Председател на Съвета на директорите
Киро Димов Русев	- Член на Съвета на директорите
Лилян Иванов Радев	- Член на Съвета на директорите

Дружеството-майка се представлява от Изпълнителен директор – Киро Димов Русев.

1.2 Структура на Групата

Участията на „Андела” АД в дъщерни предприятия са както следва:

Наименование на дружеството	Текущ период		Предходен период	
	хил.лв	Участие %	хил.лв	Участие %
„Андезит” ООД, гр. Бургас, ул. „Чаталджа” № 3	752	99,83	752	99,83
Общо	<u>752</u>	<u>99,83</u>	<u>752</u>	<u>99,83</u>

1.3 Предмет на дейност на дружествата от групата

През текущия отчетен период дружествата от Групата са извършвали следните видове операции и сделки:

- „Андела“ АД - добив, производство и продажба на инертни материали, производство на калибровани пясъци за специални нужди и хотелиерство.

- „Андезит“ ООД - добив и производство на инертни материали, строителство, производство и търговия със строителни изделия, пробивно-взривни и транспортни услуги, отдаване под наем на активи.

1.4. Финансови отчети

Настоящият финансов отчет е консолидиран за предприятието. Той обхваща информация за текущия и предходния отчетен период – 2018 и 2017 г.

2. Финансово управление на риска

Фактори на финансовия риск

Осъществявайки дейността си, Групата е изложена на многообразни финансови рискове: ценови риск (включващ валутен риск, лихвен риск и пазарен риск), кредитен риск и ликвиден риск. Ръководството на Групата следи възможните рискове и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Групата.

Ценови риск

Риск, произтичащ от колебанията в цената на финансов инструмент, който в зависимост от вида на финансовия инструмент може да бъде:

Валутен риск

Основните активи и пасиви на Групата деноминирани в лева и евро. Това намалява валутните рискове.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и евро, са представени както следва:

	Текущ период хил. лв.				Предходен период хил. лв.			
	Лева	Евро	Щатски долар	Общо	Лева	Евро	Щатски долар	Общо
Финансови активи, обявени за продажба	2486			2486	2561			2561
Кредити и вземания	19697			19697	20590			20590
Парични средства и парични еквиваленти	1194			1194	993			993
Общо финансови активи	23377			23377	24144			24144
Банкови заеми	1989	4058		6047	3752	2158		5910
Други заеми и задължения	7564	63		7627	7627	47		7674
Общо финансови пасиви	9553	4121		13674	11379	2205		13584

Финансовите инструменти, които са деноминирани в евро не са изложени на валутен риск, поради фиксирания курс на българския лев към еврото.

Лихвен риск

Лихвеният риск за Групата възниква от получените дългосрочни заеми. Заемите с плаващи лихвени проценти излагат Групата на лихвен риск, свързан с изменение на бъдещите паричните потоци. Политиката на Групата е да сключва договори за заем при лихвен процент, фиксиран към пазарния, например EURIBOR, и експозициите се следят регулярно.

Текущ период	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	(хил.лв.) Общо
Финансови активи, обявени за продажба	2486			2486
Кредити и вземания	8960		10737	19697
Парични средства и парични еквиваленти	229		965	1194
Общо финансови активи	11675		11702	23377
Банкови заеми	1	6046		6047
Други заеми и задължения	1538	292	5797	7627
Общо финансови пасиви	1539	6338	5797	13674

Предходен период	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	(хил.лв.) Общо
Финансови активи, обявени за продажба	2561			2561
Кредити и вземания	10840		9750	20590
Парични средства и парични еквиваленти	112		881	993
Общо финансови активи	13513		10631	24144
Банкови заеми		5910		5910
Други заеми и задължения	3163		4511	7674
Общо финансови пасиви	3163	5910	4511	13584

Пазарен риск

Групата не е изложена на риск от промяна в цените на стоките или другите притежавани активи.

Кредитен риск

В Групата няма значителна концентрация на кредитен риск. Групата има разработена и внедрена политика, която гарантира, че продажбите на продукция и услуги на едро се извършват на клиенти с подходяща кредитна история. Продажби на клиенти на дребно се извършват в брой.

Към 31 декември максималната кредитна експозиция на Групата е както следва:

	Текущ период	(хил.лв.) Предходен период
Финансови активи, обявени за продажба	2486	2561
Кредити и вземания	19697	20590
Парични средства и парични еквиваленти	1194	993
Общо	<u>23 377</u>	<u>24 144</u>

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, произтичащ от възможността Групата да не погаси в договорения размер или изобщо финансов пасив, както и възможността Групата да погаси в по-малък размер финансов пасив, но на по-късна дата от уговорената. Групата управлява своите активи и пасиви по начин, който му гарантира, че редовно и без забава може да изпълни ежедневните си задължения.

3. Основни положения от счетоводната политика на групата

3.1. База за изготвяне на финансовия отчет на групата

Групата води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандарти, приложими към 31.12.2018 година.

Оповестените по-долу значими счетоводни политики са прилагани последователно през периодите представени в този консолидиран финансов отчет.

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива или друга стойност, както това е посочено на съответните места.

Спазено е основното предположение за действащо предприятие, което предполага, че Групата ще продължи дейността си в предвидимо бъдеще.

3.2. Отчетна валута

Съгласно изискванията на българското счетоводно законодателство Групата води счетоводство и съставя финансовите си отчети в националната валута на Република България.

Всички данни за 2018 и за 2017 година са представени в настоящия консолидиран финансов отчет в хил.лв.

3.3. Чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се вписват в левове при първоначалното счетоводно отразяване, като към сумата в чуждестранна валута се прилага централния курс на Българска народна банка към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на паричните позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени първоначално през периода, или са били отчетени в предходни

финансови отчети, се отчитат като текущ финансов приход или текущ финансов разход за периода, в който са възникнали.

От 01.01.1999 г. по силата на въведения в България валутен борд българският лев е с фиксиран курс към еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

3.4. Приблизителни счетоводни оценки и предположения

Приложението на Национални счетоводни стандарти изисква от ръководството да приложи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения при изготвяне на финансовия отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвянето на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия консолидиран финансов отчет.

3.5. Промени в счетоводната политика и сравнителни данни

Групата не е променяла счетоводната си политика през финансовата 2018 г.

Сравнителните данни представени в настоящия консолидиран финансов отчет са за предходния отчетен период – 2017 г.

3.6. Консолидация

Дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия са всички предприятия, в които Групата притежава повече от половина от акциите с право на глас, и върху чиято дейност може да упражнява контрол. При определяне контрола на Групата върху други предприятия е взето предвид наличието и ефекта от потенциални права на глас, които се упражняват към настоящия момент или са в процес на прехвърляне.

Дъщерните предприятия са консолидирани от датата, на която ефективно е започнало упражняването на контрол. Консолидацията се преустановена при загуба на ефективен контрол върху дъщерното предприятие.

При отчитане придобиването на дъщерни предприятия се използва метода на покупката. Стойността на придобиването се определя по справедливата стойност на придобитите активи, издалените капиталови инструменти, поетите пасиви към датата на придобиване плюс разходите, директно свързани с придобиването.

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност в консолидирания счетоводен баланс към датата на загубата на контрола;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Признава се всяка резултатна разлика като “печалба или загуба” от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество в консолидирания отчет за приходите и разходите, принадлежаща на дружеството - майка.

Всички вътрешно-групови сделки, разчети и нереализирани печалби, свързани със сделки между компании от групата, са елиминирани при консолидацията.

Нерсализираните загуби са също елиминирани, освен ако съответната стопанска операция не дава основание за обезценката на прехвърлените активи. Където е необходимо, счетоводната политика на дъщерните предприятия е променена в съответствие с възприетата от Групата политика.

Смесени предприятия

Смесеното дружество се създава по силата на договорно споразумение, на база на което две или повече страни (дружества) се заемат с обща стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол.

Законсолидацията на смесеното дружество се прилага методът на собствения капитал. Смесеното дружество се консолидира от датата, на която ефективният съвместен контрол е придобит и спира да се консолидира чрез този метод или от датата, когато смесеното дружество се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че съвместният контрол е прехвърлен на контролиращ съдружник.

3.7. Дълготрайни материални активи

Като дълготрайни материални активи се отчитат установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от предприятието, които:

- а) имат натурално – веществена форма;
- б) се използват за производството и/или доставката/ продажбата на активи или услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели;
- в) се очаква да бъдат използвани за повече от един отчетен период;
- г) стойността на актива е надеждно изчислена;
- д) предприятието очаква да получи икономически изгоди, свързани с актива.

При придобиване дълготрайните материални активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи.

Последващите разходи, водещи до увеличаване на икономическата изгода спрямо първоначално оценената ефективност на актива, се отразяват като увеличение на отчетната му стойност. Всички други последващи разходи трябва да се признават за разход в периода, през който са направени.

След първоначалното признаване, дълготрайните материални активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /СС 16 Дълготрайни материални активи/.

Стойностният праг на същественост за Групата, под който материалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им е 700 лв.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за дълготраен материален актив се признават и отчитат като такива.

Дълготрайните материални активи, които не се използват в дейността на Групата за период минимум дванадесет месеца, след изтичането на които се очаква предприятието отново да ги въведе в употреба, се отчитат като временно изведени от употреба (консервирани за периода, през който не се употребяват). Те не се отписват от състава на активите. Разходите във връзка с извеждането от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали. В края на всеки отчетен период предприятието проверява временно изведените от употреба дълготрайни материални активи за обезценка по реда на СС 36 Обезценка на активи.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на

преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Когато възстановимата стойност на актива спадне под балансовата му стойност, Групата отразява намалението на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност.

Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна цена на актива и неговата стойност в употреба.

В случаите, когато не е възможно да се определи нетната продажна цена на даден актив, стойността му в употреба се приема за възстановима стойност. Ако няма доказателства, че стойността в употреба надхвърля нетната продажна цена на даден актив, последната се приема за негова възстановима стойност.

Възстановимата стойност се определя за всеки актив поотделно. Изключения се допускат за активи, при чисто използване не се пораждат разграничими парични постъпления.

Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността.

Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - катотекущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

При обезценка на дълготраен материален актив, за който е създаден резерв от последваща оценка, загубата от обезценката се отразява в намаление на този резерв. Ако загубата от обезценка е по-голяма от създадения резерв, превишението се отразява като текущ разход за дейността.

Възстановяване на загуба от обезценка не се допуска, когато загубата от обезценка през предходни периоди е отразена в намаление на резерва от последваща оценка. Възстановяване на загуба от обезценка се допуска, само когато загубата от обезценка през предходни периоди е отчетена като текущ разход.

3.8. Нематериални активи

Като нематериални активи се отчитат установими нефинансови ресурси, придобити и контролирани от Групата, които:

а) нямат физическа субстанция, въпреки че могат да се съдържат във физическа субстанция или носителят им може да има физическа субстанция;

б) са със съществено значение при употребата им;

в) от използването им се очаква икономически изгоди, доказани с:

- наличие или план за набавяне на достатъчно ресурси, позволяващи на предприятието да получи очакваните икономически изгоди;

- възможност ефективно да изпълнява функционалната си роля в съответствие с намерението на предприятието относно употребата му;

- ясно дефинирана и конкретизирана техническа осъществимост.

При придобиване нематериалните активи се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена (включително мита и невъзстановими данъци) и всички преки разходи.

Разходи, които могат надеждно да бъдат измерени и съотнесени към нематериален актив, когато водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив се отразяват като увеличение на отчетната му стойност или като отделен нематериален актив.

Разходи, направени за поддържане на първоначално установената стандартна ефективност на нематериален актив, се признават за текущи разходи в периода на възникването им.

След първоначалното признаване, нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с размера на начислената амортизация и натрупаната загуба от обезценка /СС38 Нематериални активи/.

Стойностният праг на същественост за Групата, под който нематериалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни, се отчитат като текущ разход при придобиването им е 700 лв.

Разграничимите съставни части на тези активи, които отговарят поотделно на критериите за нематериален актив се признават и отчитат като такива.

Нематериалните активи, които не се използват в дейността на Групата за период минимум дванадесет месеца, след изтичането на които се очаква Групата отново да ги въведе в употреба, се отчитат като временно изведени от употреба (консервирани за периода, през който не се употребяват). Те не се отписват от състава на активите. Разходите във връзка с извеждането от употреба се отчитат като текущи разходи за периода, в който са възникнали. В края на всеки отчетен период Групата проверява временно изведените от употреба нематериални активи за обезценка по реда на СС 36 Обезценка на активи.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на нематериалните активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Прилагат се правилата за дълготрайни материални активи.

3.9. Амортизационна политика

Амортизациите на дълготрайните материални активи се начисляват като се прилага линеен метод. За част от машините амортизацията се начислява като се прилага функционален метод на база производителността на активите.

Полезният живот по групи активи е както следва:

Дълготрайни материални активи:

Сгради	от 25 до 100 години
Съоръжения	от 5 до 100 години
Машини и оборудване	от 3 до 35 години
Транспортни средства	от 3 до 25 години
Компютърна техника	от 2 до 5 години
Стопански инвентар и други дълготрайни материални активи	от 2 до 25 години

Нематериални активи

Програмни продукти	от 2 до 4 години
Нематериални активи с ограничен срок на ползване	Амортизационна норма съответстваща на срока на ползване

Нематериалните активи на Групата, които не са ограничени със срок на ползване не се амортизират.

Срок на годност

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преразглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Степента на значимост на размера на остатъчната стойност за амортизируемите активи се определя при над 10 % от отчетната стойност за всеки актив.

3.10. Инвестиции*Делове в смесени предприятия*

Смесеното предприятие се основава на договорно взаимоотношение, по силата на което две или повече страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол. Смесеното предприятие може да бъде: съвместно контролирана дейност, съвместно контролирани активи и съвместно контролирана стопанска единица.

Когато дружество от Групата е съдружник в смесено предприятие

В този случай, дружеството от Групата споделя съвместния контрол върху смесеното предприятие.

Финансови активи, обявени за продажба

Първоначално финансовите активи, обявени за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала дружество) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от дружеството финансови активи, обявени за продажба, които се търгуват на активен борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяне на справедливата стойност е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата.

Разликите от промените в оценките на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като обявени за продажба се отчитат като увеличение или намаление на резерв от преоценка на финансови инструменти, който може да бъде положителна или отрицателна величина.

3.11. Инвестиционни имоти

Групата класифицира имотите според предполагаемото им предназначение като:

- Ползвани за дейността имоти – отчитат се като дълготрайни материални активи по реда на СС 16 “Дълготрайни материални активи”.

- Имоти за продажба – отчитат се като материални запаси по реда на СС 2 “Стоково – материални запаси”, в случай на незавършено производство по реда на СС 11 “Договори за строителство”;

- Инвестиционни имоти – отчитат се като дългосрочни финансови активи по реда на СС 40 “Отчитане на инвестиционните имоти”.

При промяна на предназначението на имота, всеки един може да бъде прекласифициран в друг, като при отчитането се прилагат правилата на съответните счетоводни стандарти.

Като инвестиционен имот се отчита имот (земя, сграда или части от сграда, или и двете), държан с цел получаване на приходи от наем или увеличаване на стойността на капитала, или и за двете. Не се отчитат като инвестиционни имоти, имоти, които се използват за:

- производството на продукция или оказване на услуги;
- доставката на материали, стоки или услуги;
- административни цели;
- имоти, използвани от персонала;
- продажба в рамките на икономическата дейност на Групата.

Когато имот включва част, предназначена за получаване на приходи от наем и част, предназначена за ползване в дейността се преценява дали тези части с различно предназначение могат да се отчитат поотделно. Ако съществува такава възможност те се класифицират поотделно. В противен случай ръководството на Групата преценява дали частта, която се използва за дейността е незначителна спрямо целия имот, за да се класифицира като инвестиционен или за ползване в дейността.

Първоначалната оценка на инвестиционните имоти се извършва по историческа цена. Последващото им оценяване се извършва по модела на “цена на придобиване”, в съответствие със СС 16 “Дълготрайни материални активи”, съгласно СС 40 “Отчитане на инвестиционните имоти”.

Амортизациите на инвестиционните имоти се начисляват като се прилага линеен метод. Земята не се амортизира. Ползеният живот по групи активи е както следва:

Сгради от 25 до 100 години

Последващите разходи, свързани с инвестиционен имот, водещи до увеличаване на икономическата изгода спрямо първоначално оценената ефективност на актива, се отразяват като увеличение на отчетната му стойност. Всички други последващи разходи трябва да се признават за разход в периода, през който са направени.

3.12. Лизингови договори

Лизинговият договор е споразумение, по силата на което наемодателят предоставя на наемателя срещу еднократно плащане или серия от плащания (наем) правото на ползване на определен актив за договорен срок.

Оперативен лизинг

Лизингови договори, при които значителната част от рисковете и изгодите се поемат от наемодателя, се класифицират като оперативен лизинг.

Плащанията по оперативните лизинги при наемодателя се признават като приход в отчета за приходите и разходите на равни части за периода на лизинговия договор.

Наемателят признава като разходи за външни услуги начислените наемни вноски в отчета за приходите и разходите.

Финансов лизинг

Лизингови договори, при които наемодателят прехвърля на наемателя в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива, се класифицират като финансов лизинг.

Наемателят отчита като задължение общата сума, определена в договора, която включва справедливата стойност на наетия актив или стойността на минималните лизингови плащания, ако те са по – ниски, и бъдещите лихвени плащания.

При отчитането на лизинговите договори се съблюдават изискванията на СС 17 „Лизинг”.

3.13. Материални запаси

Стоково-материални запаси са текущи (краткотрайни) материални активи под формата на:

- материали, придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влагане в производствения процес с цел произвеждане на продукция или услуги, или са обект на преки продажби, когато това се прецени от предприятието;
- продукция, създадена в резултат на производствен процес в предприятието и предназначена за продажба;
- стоки, придобити главно чрез покупка и предназначени за продажба;
- незавършено производство, представляващо съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукция или извършат услуги;
- инвестиция в материален запас - материални активи, придобити за инвестиционни цели, а не за ползване.

Стоково-материалните запаси се оценяват по по – ниската от доставната и нетната реализируема стойност, като разликата се отчита като текущи разходи за дейността.

Доставната стойност включва сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите за закупуване включват покупната цена, вносните мита и такси, невъзстановимите данъци и акцизи, разходите по доставката и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване вид.

Разходите за преработка включват разходите, пряко свързани с произвежданите продукти и систематично начисляваните постоянни и променливи общопроизводствени разходи, които са в процеса на производство. .

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за завършване на производствения цикъл и разходите, необходими за осъществяване на продажбата.

Оценяването при изписването на стоково-материалните запаси се извършва чрез прилагането на методасредно-претеглена цена.

В края на отчетния период стоково-материалните запаси се оценяват по по – ниската от цената на придобиване и нетната реализируема стойност.

Когато отчетната стойност на стоково-материалните запаси спо-висока от нетната реализируема стойност, тя се намалява до размера на нетната реализируема стойност. Намалението се отчита като други текущи разходи.

За всеки следващ отчетен период се прави нова оценка на нетната реализируема стойност. Когато условията, довели до снижаване стойността на стоково-материалните запаси, вече не са налице, предприема се увеличение, което не може да превишава стойността на стоково-материалните запаси, която те са имали преди намалението. Възстановяването изцяло или частично на предишното намаление на отчетната стойност се отчита като увеличение на стойността на съответните стоково-материални запаси и като други текущи приходи.

При продажба на материални запаси балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от дружествата собствени дълготрайни активи. Материални запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Себестойността на продукцията включва:

а/ преки разходи;

б/ постоянни общопроизводствени разходи;

в/ променливи общопроизводствени разходи.

Разпределението на общопроизводствените разходи се извършва на базата на продажната цена за единица продукция.

Разпределението на постоянните общопроизводствени разходи за кариера „Горно Езерово“, кариера „Галата“ - Карнобат, кариера „Българово“, баластриера „Новоселци“ и баластриера „Венец“ се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности. За нормален капацитет се приема средното производство на инертни материали за три предходни години.

Неразпределените общопроизводствени разходи, чиято стойност е над определения нормален производствен капацитет, се отчитат като текущи разходи и не се включват в себестойността на произвежданите продукти. При по-висок от нормалния обем на производство, целият размер на постоянните общопроизводствени разходи се разпределя и включва в себестойността на база фактически произведени продукти.

Организацията на отчитане на разходите е по отделни производствени обекти.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото дружество собствени дълготрайни активи. Материални запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

3.14. Кредити и вземания

Като кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата, се класифицират вземания, възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти на дебитори.

Вземанията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване и се намаляват със стойността на признатата обезценка за трудносъбираеми и несъбираеми вземания. Вземанията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката. Вземанията в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година са оценяват по заключителен курс на БНБ.

Предоставените кредити се отчитат по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката. Печалбите и загубите се признават в отчета за приходите и разходите като финансови приходи (лихви) или разходи през периода, за който е предоставен кредита.

Кредитите и вземанията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

3.15. Парични средства

Паричните средства са краткосрочни финансови активи под формата на:

- парични наличности – пари в брой и в безсрочни сметки (депозити);

- парични еквиваленти – краткосрочни, високоликвидни вложения, които са лесно обратими в съответни парични суми и които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Паричните средства се оценяват по тяхната номинална стойност. Паричните средства в чуждестранна валута при закупуване се оценяват по валутния курс на придобиване. Паричните средства в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на парични позиции или при отчитането на парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат в консолидирания отчет за приходите и разходите като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

3.16. Собствен капитал

3.16.1. Капитал

Капиталът на “Андела” АД (дружество– майка) е представен по неговата номинална стойност, съгласно съдебното решение за регистрацията му.

Капитал на дружеството - майка е разпределен в 205 215 броя поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 лев всяка една и е напълно внесен.

3.16.2. Резерви

Законови резерви

Като законови резерви в консолидирания баланс на Групата се представят резервите, създадени в резултат на разпределението на печалбата съгласно изискванията на Търговския закон. Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава. Източници на общите резерви могат да бъдат:

- най-малко една десета част от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването и;

- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите, срещу предоставените им предимства за акциите;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата по фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Други резерви

Източник за формиране на другите резерви е балансовата печалба.

Преоценъчен резерв

Като преоценъчен резерв в консолидирания счетоводен баланс е представен резултатът от извършените преоценки на дълготрайни материални активи.

Преоценъчният резерв се прехвърля в неразпределена печалба периодично през срока на използване на актива.

Частта от резерва, която се прехвърля в неразпределената печалба е разликата между амортизацията въз основа на преоценената балансова стойност и амортизацията въз основа на историческата цена на актива.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно в този резерв.

Преоценъчен резерв се формира и от разликата между балансовите стойности на финансовите активи, класифицирани като обявени за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Преоценъчният резерв се отчита като текущ финансов разход или текущ финансов приход, когато финансовите активи се освободят (продадат) от Групата.

3.16.3. Финансови резултати

Нагрупани печалби и загуби от минали години

Същите се посочват в консолидирания счетоводен баланс отделно от другите статии като неразпределена печалба, съответно непокрита загуба от минали години.

Текущ финансов резултат

Признатите за отчетния период приходи и разходи се включват в консолидирания отчет за приходите и разходите при определяне на печалбата или загубата за отчетния период, освен ако счетоводен стандарт изисква или позволява друго.

3.17. Задължения

Задълженията в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване. Задълженията в чуждестранна валута се отчитат в левове, като се прилага централният курс на датата на сделката. Задълженията в чуждестранна валута към 31 декември на текущата година се оценяват по заключителен курс на БНБ.

Получените заеми се отчитат първоначално по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в консолидирания отчет за приходите и разходите като приходи (разходи) от лихви през периода, за който е получен заем.

Задълженията се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която Групата има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

3.18. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на Групата във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Същите се представят в консолидирания финансов отчет по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен.

3.19. Данъци върху печалбата

Данъкът върху печалбата за годината включва текущ и отсрочен данък. Съгласно българското законодателство Групата дължи корпоративен данък за 2018 година при ставка 10%. За 2019 година ставката е непроменена.

Текущ данък е сумата на данъка, който трябва да се плати върху облагаемата печалба за периода, въз основа на ефективната данъчна ставка към датата на изготвяне на баланса.

Отсрочен данък се начислява по балансовия метод за всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и отчетната им стойност във финансовите отчети.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят в счетоводния баланс на нетна база, отделно от другите активи и пасиви.

Активи по отсрочени данъци са сумите на данъците от печалбата, възстановими в бъдещи периоди, по отношение на намаляеми временни разлики, данъчни загуби и данъчен кредит.

Пасиви по отсрочени данъци са сумите на дължимите данъци от печалбата, платими в бъдещи периоди, по отношение на облагаеми временни разлики.

Актив по отсрочени данъци се признава до степеня, до която е вероятно да има бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.

При признаването на отсрочените данъчни активи се взема предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на Групата да генерира достатъчно облагаема печалба.

Пасиви по отсрочени данъци се признават задължително по отношение на всички облагаеми временни разлики.

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчни ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите или пасивите ще се реализират на база данъчните закони, които са в сила.

Измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци, освен в случаите когато са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се представят във финансовия отчет като разход за данъци от печалбата.

Промяната в сумата на активите и пасивите по отсрочени данъци, които са дебитирани или кредитирани директно в собствения капитал, се отчита в същата балансова статия.

3.20. Финансови активи и пасиви

Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активикато „заеми (кредити) и

вземания“, „финансови активи, обявени за продажба“ и „финансови активи държани за търгуване“. Класификацията е в зависимост от същността и целите /предназначението/ на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Групата към датата на първоначалното им признаване в счетоводния баланс.

При първоначално признаване на финансовия актив, Групата ги признава по цена на придобиване, която включва справедливата им стойност плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовите активи.

Финансовите активи се отписват от консолидирания счетоводен баланс на Групата, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществена част от рисковете и ползите от собствеността на актива. Ако Групата продължава да държи съществена част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в консолидирания счетоводен баланс, но признава също и обезпечено задължение /заем/ за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Кредитите се оценяват в консолидирания счетоводен баланс по себестойност. Вземанията се представят и отчитат по стойността на тяхното възникване, намалена с размера на обезценката на несъбираемите суми. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти. Лихвеният доход по кредитите се представя като финансов приход в консолидирания отчет за приходите и разходите.

В края на отчетния период Групата оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показва тналичното на обективни доказателства, налагащи обезценка на вземанията.

Финансовиакции, обявени за продажба

Първоначално дългосрочните инвестиции обявени за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала дружество) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от Групата дългосрочни инвестиции обявени за продажба, които се търгуват на активен борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяна на справедливата стойност е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата.

Разликите от промените в оценките на финансовите инструменти, отчитани по справедлива стойност и класифицирани като обявени за продажба се отчитат като увеличение или намаление на резерв от преоценка на финансови инструменти, който може да бъде положителна или отрицателна величина.

Инвестициите, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и

представят по себестойност.

Финансови пасиви и инструменти на собствения капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствения капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Групата признава финансовия пасив в своя консолидиран счетоводен баланс единствено когато стане страна в договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване на финансовите пасиви, Групата ги признава по цена на придобиване, която включва справедливата им стойност плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив. След първоначално признаване дружеството оценява заемите (кредитите) по амортизируема стойност.

3.21. Приходи

Приходите се определят по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение.

Приходите се начисляват в момента на тяхното възникване, независимо от паричните постъпления. Приходите в чуждестранна валута се отчитат по централния курс на Българската народна банка към датата на начисляването им.

Приходите се признават, когато:

- е вероятно Групата да има икономическа изгода, свързана със сделката;
- сумата на прихода може да бъде надеждно изчислена;
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат измерени;
- приходите за всяка сделка се признават едновременно с извършените за нея разходи.

Приходи от продажби на продукция и стоки се признават в момента, когато същественият риск и собственост се прехвърлят към купувача, няма продължаващо участие в управлението на стоките, получаването на възнаграждението е вероятно, Групата има икономическа изгода от продажбата, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, и сумата на прихода може да се измери надеждно.

Приходи от предоставени услуги се признават пропорционално на степента на завършеност на сделката в деня на изготвяне на баланса, при условия че резултатът от сделката може да бъде надеждно оценен.

Приходи от наеми се признават за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

Приходи от дивиденди се признават, когато се установи правото на тяхното получаване

Приходи от лихви се признават след установяване на правото за тяхното получаване съгласно договор.

Към приходите от обичайна дейност за Групата се отнасят и финансовите приходи.

3.22. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на текущо начисляване и съпоставимост между приходи и разходи. Разходите се оценяват по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Групата отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това същите се отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи за периода, включително банкови комисионни и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, курсови разлики от валутни операции, разходи по операции с финансови активи и други.

3.23. Разходи за бъдещи периоди

Възникналите разходи през текущия отчетен период, които са свързани със следващи отчетни периоди, се посочват като разходи за бъдещи периоди.

3.24. Приходи за бъдещи периоди

Възникналите приходи през текущия отчетен период, които са свързани със следващи отчетни периоди, се посочват като приходи за бъдещи периоди.

3.25. Договори за строителство

Част от приходите на Групата са от строителна дейност. Групата приема, че резултатът от договорите за строителство може да бъде предвиден надеждно.

Приходите по договори за строителство включват:

- първоначалната сума на прихода, определена в договора;
- сумата за допълнителните работи, извършени вследствие на допълнителни изменения в обема на договорените работи, изплащането на искове и материални стимули дотолкова, доколкото е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и те могат да бъдат надеждно измерени.

Съгласно СС II - Договори за строителство приходите и разходите по договорите за строителна дейност се признават за текущи чрез съпоставяне етапа на изпълнение на договорната дейност спрямо датата на приключване на баланса.

Договорите за строителство, сключени от Групата, са основно договори на база твърда цена. Няма договори, които обхващат няколко актива. Строителството на всеки актив се третира като отделен договор за строителство, съгласно СС II - Договори за строителство. Признаването на приходите и разходите става чрез отнасяне към етап на завършване на договора по метода "дял на завършено строителство". Приходите по договора съответстват на дела на разходите по договора, направени на етапа на завършването. Това води до отразяване на разходи, приходи и печалба, които могат да се отнесат към частта от завършената работа, съгласно подписан Протокол-образец 19.

В случаите са направени разходи по договор, които се отнасят за бъдещи дейности по договора, същите се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Подобни разходи представляват сума, дължима от клиента и се класифицират като незавършени работи по договора (незавършено строителство).

Групата начислява провизии за поети задължения по договори за строителство,

разходите за които се посочват в консолидирания отчет за приходите и разходите.

В отчетените приходи се включват гаранционните суми за поети ангажменти за качество, които се задържат от възложителя до изтичане на гаранционния срок.

3.26. Доходи на персонала

Съгласно българското законодателство дружествата в Групата са задължени да плащат вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Трудовите отношения с работниците и служителите и работодателя, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на настия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд "Общо заболяване и майчинство", фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което е определено в Кодекса за социално осигуряване.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружествата в Групата вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружествата в Групата правят оценка на сумата на очакваните разходи по натрупаните се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение за изплащане на обезщетения при прекратяване на трудовия договор.

3.27. Значими счетоводни приблизителни оценки и преценки

Полезен живот на дълготрайните активи

Ръководството определя очаквания полезен живот и амортизационните норми, прилагани при начисляване на разходите за амортизации, свързани с притежаваните дълготрайни активи. Тази приблизителна оценка се базира на проекция на жизнения цикъл на активите. Тя може да се промени в значителна степен в резултат на промени на пазарната среда и други фактори.

Обезценка на дълготрайни активи

Дълготрайните активи се преразглеждат за наличие на обезценка, когато са налице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничени единици, генериращи парични потоци.

Обезценка на финансови активи, обявени за продажба

Притежаваните от Групата дългосрочни инвестиции обявени за продажба, които се търгуват на активен борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажба или друг вид освобождавания.

База за определяне на справедливата стойност е котираната пазарна цена на най-скорошната сделка, при условие, че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година се извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, Групата обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която не е реално събираема. Тази част се признава в отчета за приходите и разходите като разходи от обезценка на текущи активи.

След 360 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които са изминали 360 дни и ако ръководството прецени, че съществува несигурност за събирането им се обезценяват на 50 %. Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува

много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Обезценки на активи се извършват съгласно изискванията на СС 32 Финансови инструменти и СС 36 Обезценка на активи регламентирани отчитането на обезценка на различните видове активи.

Съгласно СС 36 Обезценка на активи, когато възстановимата стойност на актива спадне под балансовата (препоснатата) стойност на актива, Групата отразява намаление на балансовата стойност до размера на възстановимата му стойност. Намалението се третира като загуба от обезценка. Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността. Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка – като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

Провизии

Провизия се признава в консолидирания счетоводен баланс и като текущ разход, когато Групата има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие и има вероятност за покриването ѝ да бъде необходим определен изходящ поток, съдържащ икономически ползи. Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

За признаването ѝ се прилага най-добрата и надеждна приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса, при отчитането на която се вземат под внимание рискови и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

В края на всеки следващ отчетен период сумите на признатите провизии се преразглеждат и при необходимост се актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, съдържащи икономически ползи, провизията се реинтегрира.

Ефектът от промяната на приблизителната счетоводна стойност се включва в същата статия на отчета за приходите и разходите, която е била използвана за приблизителната стойност преди това.

3.28. Дивиденди

Дивидентите се признават като намаление на нетните активи на Групата и като задължение към собствениците в периода, в който възникне правото им да ги получат.

3.29. Свързани лица

Свързано лице е лице или предприятие, което е свързано с предприятието, което изготвя неговите финансови отчети (отчитащо се предприятие - Групата)

а) Лице или близък член на семейството на това лице е свързано с отчитащото се предприятие, ако лицето:

- упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие;

- упражнява значително влияние върху отчитащото се предприятие; или

- е член на ключов ръководен персонал на отчитащото се предприятие или на предприятието майка на отчитащото се предприятие.

б) Дадено предприятие е свързано с отчитащо се предприятие, ако е изпълнено някое от следните условия:

- Предприятието и отчитащото се предприятие са членове на една и съща група (което означава, че всяко предприятие майка, дъщерно предприятие и друго дъщерно предприятие е свързано с останалите).

- Едно предприятие е асоциирано или съвместно предприятие на другото предприятие (или асоциирано, или съвместно предприятие на член от група, на която другото предприятие е член).

- И двете предприятия са съвместни предприятия на едно и също трето лице.

- Дадено предприятие е съвместно предприятие на трето предприятие и другото предприятие е асоциирано предприятие на третото предприятие.

- Предприятието представлява план за доходи след напускане на работа в полза на настите лица на отчитащото се предприятие или на предприятието, свързано с отчитащото се предприятие. Ако отчитащото се предприятие само по себе си представлява такъв план, финансиращите работодатели също са свързани с отчитащото се предприятие.

- Предприятието е контролирано или контролирано съвместно от лице, определено в буква а).

- Лице, което упражнява контрол или упражнява съвместен контрол върху отчитащото се предприятие, упражнява значително влияние върху предприятието или е член на ключов ръководен персонал на предприятието (или на предприятието майка).

Сделките между свързани лица, в т.ч. прехвърляне на активи и/или на пасиви между тях, се осъществяват при условията на сделки между несвързани лица.

3.30. Коририране на грешки

Групата приема, че грешки над 1.5 % от приходите от продажби са съществени за вярното представяне на имущественото и финансово състояние.

За тяхното представяне се прилага препоръчителен подход, регламентиран в СС - 8 печалби и загуби за периода, фундаментални грешки и промени в счетоводната политика.

Фундаментална грешка, която е свързана с предходни периоди, се отчита през текущия период чрез увеличаване или намаляване на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се произчислява.

Промяната в счетоводната политика се прилага с обратна сила. Всяка корекция вследствие на промяната се отразява като корекция на салдото на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години. Сравнителната информация от предходния отчетен период се произчислява. Разликата от произчисляване на разходите за данъци в отчета за приходите и разходите за предходния период се посочва като корекция на неразпределената печалба (непокритата загуба) от минали години.

3.31. Събития, настъпили след датата на годишния финансов отчет

Събитията, настъпили между датата на годишния финансов отчет и датата, на която този отчет е одобрен от Съвета на директорите на дружеството-майка за публикуване, биват коригиращи и некоригиращи.

Коригиращи са тези събития, които доказват условия, съществуващи на датата

на консолидирания финансов отчет. При наличие на коригиращи събития Групата коригира признатите суми или признава суми, които не са били признати.

Некоригиращи са тези събития, които са показателни за условия, настъпнали след датата на годишния финансов отчет. Некоригиращите събития се оповестяват без да се коригират вече признати суми и без да се признават допълнително суми.

Когато се получи информация след датата на консолидирания финансов отчет относно условия, които са съществували към датата на консолидирания отчет, Групата актуализира с новата информация оповестяванията, които се отнасят до тези условия.

Предложените или декларираните след датата на консолидирания финансов отчет дивиденди не се признават като задължение на датата на финансовия отчет.

3.32. Консолидиран отчет за паричните потоци

Групата отчита и представя паричните си потоци по прекия метод, съгласно който потоците от различните видове сделки се отразяват в отделните дейности по основни класове брутни парични постъпления и брутни парични плащания за отчетния период.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Основна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Инвестиционните и финансовите сделки, които не изискват използването на парични средства, се изключват от отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се отчитат на нетна база в случаите когато паричните потоци са в резултат на пера, при които обратимостта е бърза, тъй като падежите са кратки, като закупуване и продажба на парични еквиваленти, получени краткосрочни кредити, включително овърдрафти и др. подобни.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци /ОПП/:

- Паричните постъпления от клиенти и плащания към доставчици са представени брутно, с включен данък върху добавената стойност /20 %/.

- Паричните потоци от лихви, дивиденди и сходни на тях се категоризират като произтичащи от основна, инвестиционна или финансова дейност в зависимост от конкретния случай. Така например, лихвите по получени кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите по предоставени кредити, като постъпления от инвестиционна дейност. Платените дивиденди се включват като плащания за финансова дейност, а получените дивиденди като постъпления от инвестиционна дейност.

- Паричните потоци, произтичащи от сделки в чужда валута, се оценяват в левове по реда на СС 21.

- Краткосрочно блокираните средства се третираят като парични средства и парични еквиваленти.

- По отношение на лизинговите договори:

✓ по договори за оперативен лизинг - постъпленията и плащанията се представят като парични потоци от основна дейност.

✓ по договори за финансов лизинг - в случай, че Групата е лизингополучател плащанията се представят като парични потоци от финансова дейност.

- Паричните потоци, произтичащи от данъци от печалбата, се представят отделно в основната дейност, освен ако могат да бъдат конкретно определени като произтичащи от инвестиционна или финансова дейност.

- Независимо от заеманата страна в бизнескомбинации, съвкупните парични потоци, произтичащи от придобиване, се представят отделно и се категоризират като парични потоци от инвестиционна дейност. Съвкупните парични потоци от придобивания се определят, като изплатените или получените парични средства се коригират със сумата на паричните средства в придобитото или продаденото предприятие.

При изготвянето на консолидирания отчет за паричния поток, Групата съблюдава следните правила:

а) посочените суми в началото и в края на периода трябва да отговарят на сумите, посочени в равностойностните статии в счетоводния баланс;

б) могат да се добавят нови статии или да се променя наименованието на посочените, когато с това се постига по-пълно или по-прецизно представяне на ОПП;

в) в ОПП не се посочват статии, за които липсва счетоводна информация. Този принцип важи и за всички останали елементи на годишния финансов отчет.

3.33. Консолидиран отчет за собствения капитал

Приета е счетоводна политика отчета да се изготвя чрез включване на:

- Нетна печалба и загуба за периода;
- Салдото на неразпределената печалба както и движенията за периода;
- Всички статии на приходи или разходи, печалба или загуба, които в резултат на действащите СС се признават директно в собствения капитал;
- Кумулативен ефект от промените в счетоводна политика и фундаментални грешки в съответствие с СС 8;
- Прехвърляне и разпределение на капитал между собствениците;
- Настъпилите промени в резултат на всички изменения по всички елементи на собствения капитал.

4. Нетекущи (дълготрайни) активи

Консолидирана справка за нетекущите (дълготрайните) активи

на „Андела“ АД

към 31.12.2018 г.

Показатели	Отчетна стойност на дълготрайните активи				Последваща оценка		Проценена стойност (4+5-6)	Амортизации				Последваща оценка		Проценена стойност в края на периода (11+12-13)	Балансова стойност в края на периода (7+14)
	активи				оценка			в начало периода	начислена през периода	отписана през периода	в края на периода (8+9-10)	увеличение	намаление		
	в начало периода	на постъпки през периода	на излезли през периода	в края на периода (1+2-3)	увеличение	намаление	на стойност (4+5-6)							8	9
а.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
I. Нематериални активи															
I. Концесии, патенти, лицензи, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи	80			80			80	40	4		44			44	36
Обща за група I:	80			80			80	40	4		44			44	36
II. Дълготрайни материални активи															
1. Земи и сгради в т.ч.	12076	25	104	11997			11997	1127	100		1227			1227	10770
- земи	5429	1	104	5326			5326								5326
- сгради	6647	24		6671			6671	1127	100		1227			1227	5444
2. Машини, производствено оборудване и апаратура	18544	1029	1451	18122			18122	9583	580	787	9376			9376	8746
3. Съоръжения и други, в т.ч.:	13453	946	474	13925			13925	6980	510	287	7203			7203	6722
- съоръжения	7475	717	2	8190			8190	3331	200	2	3529			3529	4661

4.1 Дълготрайни материални и нематериални активи

Полезният живот на дълготрайните материални и нематериални активи е както следва:

	Полезен живот (години)	
	Текущ период	Предходен период
<i>Дълготрайни материални активи:</i>		
Сгради	от 25 до 100 години	от 25 до 100 години
Съоръжения	от 5 до 100 години	от 5 до 100 години
Машини и оборудване	от 3 до 35 години	от 3 до 35 години
Транспортни средства	от 3 до 25 години	от 3 до 25 години
Компютърна техника	от 2 до 5 години	от 2 до 5 години
Стопански инвентар и други дълготрайни материални активи	от 2 до 25 години	от 2 до 25 години
<i>Нематериални активи</i>		
Програмни продукти	от 2 до 4 години	от 2 до 4 години
Нематериални активи с ограничен срок на ползване	за срока на ползване	за срока на ползване

Нематериалните активи на Групата, които не са ограничени със срок на ползване не се амортизират.

През 2018 г. няма промяна на прилагания линейен метод на амортизация. Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите.

Извършен е преглед на всички значими дълготрайни активи към 31 декември 2018 година с цел проверка за наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че балансовата стойност на активите не надвишава възстановимата им стойност.

Има ограничения върху правото на собственост на дълготрайни активи, заложени като обезпечения по договори за банкови кредити с балансова стойност както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Земни	3499	3648
Сгради	1532	2781
Машини и оборудване	1863	2213
Съоръжения	630	689
Транспортни средства	375	577
	<u>7899</u>	<u>9908</u>

По договори за финансов лизинг Групата е получила следните активи:

Група активи	Текущ период		Предходен период	
	Отчетна стойност	Балансова стойност	Отчетна стойност	Балансова стойност
Транспортни средства	194	165	153	141
Машини и оборудване	413	408	225	158
Стопански инвентар			1	
	607	573	379	299

Задълженията по договорите за финансов лизинг към 31.12.2018 г. са 450 хил. лв. (Приложение 11). Като финансови разходи за бъдещи периоди по договорите за финансов лизинг са отразени 28 хил. лв. (Приложение 8).

По договори за оперативен лизинг, през отчетния период Групата е ползвала следните активи, които са чужда собственост: строителна техника, транспортни средства, офис и складови помещения.

Освен дълготрайните активи, включени в състава на инвестиционните имоти, по договори за оперативен лизинг Групата предоставя и следните дълготрайни активи:

Група активи	Текущ период		Предходен период	
	Отчетна стойност	Балансова стойност	Отчетна стойност	Балансова стойност
Сгради	777	654	777	665
Машини и оборудване	828	340	824	360
Съоръжения	59	48	59	49
Транспортни средства	159	79	159	95
	1823	1121	1819	1169

Балансовата стойност на временно изведените от употреба (консервирани) дълготрайни материални активи е както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Сгради	6	6
Машини и оборудване	176	176
Съоръжения	171	171
Стопански инвентар и други дълготрайни материални активи	12	12
	365	365

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни активи, собственост на Групата е както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Дълготрайни материални активи:		
Машини и оборудване	1309	1347
Съоръжения	1425	1445
Транспортни средства	641	634
Стойански инвентар и други дълготрайни материални активи	250	199
Компютри и периферни устройства	87	84
	<u>3712</u>	<u>3709</u>
Нематериални активи:		
Програмни продукти	4	4
Други нематериални активи	26	22
	<u>30</u>	<u>26</u>

4.2. Инвестиции

4.2.1 Инвестиции в смесени предприятия

Участията на Групата в смесени предприятия са както следва:

Към 31.12.2018 г. Групата има съвместен контрол в следните дружества, създадени съгласно Закона за задълженията и договорите:

- ДЗЗД „Андезит - Марков“;
- ДЗЗД „Андезит-Термал“;
- ДЗЗД „Андезит Инженерингстрой“;
- ДЗЗД „Андезит-Термал 2017“.

Движението на инвестициите в смесени дружества е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Салдо на 1 януари	<u>26</u>	<u>5</u>
Дял в печалбата на смесени дружества за годината		40
Разпределени дивиденди		(19)
Салдо към 31 декември	<u>26</u>	<u>26</u>

4.2.2 Финансови активи, обявени за продажба

В консолидирания счетоводен баланс като финансови активи, обявени за продажба са посочени следните участия:

Седалище		Текущ период	Предходен период
"Холдинг Варна" АД	гр. Варна	1481	1226
"Керамик ГТ" АД	гр. Генерал Тошево	1000	1000
"Хоризонт Русе" АД	гр. Русе	5	335
Общо		2 486	2 561

По справедлива стойност, на база борсовата цена на най-скорошната сделка в края на отчетния период, са оценени и представени следните инвестиции:

	брой акции	Текущ период		брой акции	Предходен период	
		пазарна (борсова) цена	справедлива (на база борсови цени) стойност		пазарна (борсова) цена	справедлива (на база борсови цени) стойност
"Холдинг Варна" АД	35088	42.200	1481	35088	34.930	1226
Общо			1481			1226

Движението на финансовите активи, обявени за продажба отчитани по справедлива стойност е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Справедлива цена в началото на периода	1226	1377
Освобождаване от финансови активи		(219)
Оценка до справедлива стойност /увеличение на резерв от последващи оценки на финансови активи, обявени за продажба/	255	68
Справедлива цена в края на периода	1481	1226

В резултат на оценката до справедлива стойност на притежаваните финансови активи е отчетено увеличение на резерва от последващи оценки на финансови активи, обявени за продажба в размер на 255 хил. лв. (2017 г.: 68 хил. лв.). В резултат на извършена през 2017 г. продажба на финансови активи, през предходния отчетен период е отписан формиранят положителен преоценъчен резерв на продадените финансови активи в размер на 72 хил. лв. Формиранят резерв от последващи оценки на финансови активи, обявени за продажба към 31.12.2018 г. е положителна величина в размер на 705 хил.лв. (31.12.2017 г.: 450 хил. лв.).

Движението на останалите инвестиции, които са оценени и представени по цена на придобиване, намалена с натрупаната загуба от обезценка е, както следва:

	Текущ период	Предходен период
Цена на придобиване		
Сaldo на 1 януари	1 866	1 531
Придобити участия		335
Сaldo на 31 декември	<u>1 866</u>	<u>1 866</u>
Начислена обезценка		
Сaldo на 1 януари	(531)	(531)
Начислена обезценка	(330)	
Сaldo на 31 декември	<u>(861)</u>	<u>(531)</u>
Балансова стойност на 31 декември	<u>1 005</u>	<u>1 335</u>

През 2018 г. е начислена обезценка на инвестицията в “Хоризонт Русе” АД. Размерът на обезценката е 330 хил. лв.

Няма наложени ограничения върху правото на собственост на финансовите активи, обявени за продажба, заложен като обезпечения по задължения или по други причини.

4.3. Инвестиционни имоти

Обяснение	Сгради	Общо
Отчетна стойност:		
Сaldo на 01 януари	432	432
Сaldo на 31 декември	432	432
Натрупана амортизация:		
Сaldo на 1 януари	120	120
Амортизация за периода	7	7
Сaldo на 31 Декември	127	127
Балансова стойност на 01 Януари	312	312
Балансова стойност на 31 Декември	305	305

Полезния живот и използваните амортизационни норми на инвестиционните имоти:

Групи активи	Полезен живот (години)	
	Текущ период	Предходен период
Сгради	от 25 до 100 год.	от 25 до 100 год.

През 2018 г. няма промяна на прилагания линейен метод на амортизация. Не са извършвани промени в приблизителните оценки на полезния живот на активите.

Към 31 декември 2018 година е извършен преглед на инвестиционните имоти с цел проверка за наличие на данни за обезценка, в резултат на което е установено, че балансовата стойност на инвестиционните имоти не надвишава възстановимата им стойност.

Има ограничения върху правото на собственост на инвестиционни имоти заложени като обезпечения по договори за получени банкови кредити с балансова стойност както следва:

Група активи	Текущ период	Предходен период
Сгради	87	93
	<u>87</u>	<u>93</u>

4.4. Предоставени заеми

Предоставените заеми включват:

	Текущ период	Предходен период
	10287	9436
Вземания по предоставени дългосрочни заеми на предприятията от група, в т.ч.:		
- вземания по договор за подчинен дълг	10144	9436
Други заеми	387	
	<u>20818</u>	<u>18872</u>

Предоставените от Групата дългосрочни заеми са договорени при следните условия:

Вид валута	Текущ период			Предходен период		
	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо	Дългосрочна част	Краткосрочна част	Общо
Предприятия от група						
лева	10144		10144	9436		9436
лева	143					
	<u>10287</u>		<u>10144</u>	<u>9436</u>		<u>9436</u>
Други заеми						
лева	387	9	396			
	<u>387</u>	<u>9</u>	<u>396</u>			
Общо	<u>10674</u>	<u>9</u>	<u>10540</u>	<u>9436</u>		<u>9436</u>

Предоставените дългосрочни заеми не са обезпечени и са договорени с

фиксирана лихва (2017 г.: фиксирана лихва).

Краткосрочната част на предоставените дългосрочни заеми към края на предходния отчетен период е представена в Консолидирания счетоводния баланс на ред „Други вземания“ (Приложение 6).

Като обезпечения по еключен от Групата договор за банков кредит е учреден залог върху всички вземания, настоящи и бъдещи на дружеството кредитополучател по всички сметки, на които е титуляр при банката кредитор. Залогът е в размер до 600 хил. евро.

5. Материални запаси

5.1. Отчетна стойност на стоково-материалните запаси, представени по нетна реализируема стойност е както следва:

Вид	Текущ период	Предходен период
Материали, в т.ч.:	1909	2172
- основни материали	314	459
- спомагателни материали и резервни части	1218	1255
- горива и смазочни материали	118	99
- амбалаж	100	188
- взривни материали	20	19
- лагери и ремъци	68	64
- други материали	71	88
Готова продукция, в т.ч.:	2890	2794
- инертни материали	2201	2211
- бетонови изделия	397	470
- взривена скална маса	292	113
Незавършено производство, в т.ч.:	231	115
- строително-монтажни работи	226	46
- производство на бетонови изделия	5	
- добивни работи		69
Стоки, в т.ч.:	72	79
- стоки за строителството	55	67
- хранителни продукти и напитки	17	12
Предоставени аванси, в т.ч.:	27	8
- за суровини и материали	27	8
Общо	5129	5168

5.2 Обезценка на материални запаси

	Текущ период			Предходен период		
	Брутна сума	Обезценка	Нетна сума	Брутна сума	Обезценка	Нетна сума
Обезценка на суровини и материали	1920	(11)	1909	2172		2172
Обезценка на продукция	2897	(7)	2890	2801	(7)	2794
Обезценка на предоставени аванси	29	(2)	27	8		8
Общо	4846	(20)	4826	4981	(7)	4974

5.3. Движението на обезценката на материалните запаси е:

	Текущ период	Предходен период
Обезценка в началото на периода, в т.ч.:	7	9
- суровини и материали		1
- продукция	7	8
Признати/реинтегрирани обезценки през периода, в т.ч.:		(2)
- суровини и материали		(1)
- продукция		(1)
Начислена обезценка през периода, в т.ч.:	13	
- суровини и материали	11	
- предоставени аванси за материали	2	
Обезценка в края на периода, в т.ч.:	<u>20</u>	<u>7</u>
- суровини и материали	11	
- продукция	7	7
- аванси за материали	2	

Няма ограничения върху правото на собственост на материални запаси, заложен като обезпечения по задължения или други причини.

6. Вземания

	Текущ период	Предходен период
Краткосрочни вземания от клиенти, в т.ч.:	2231	8249
- свързани лица (Приложение 19)	86	50
Дългосрочни вземания от клиенти, в т.ч.:	5472	
- свързани лица (Приложение 19)	5472	
Вземания от доставчици	7	70
Вземания от предприятия в група (Приложение 19), в т.ч.:	729	1512
- вземания по предоставени краткосрочни заеми	505	242
Съдебни и присъдени вземания	49	151
Данъци за възстановяване, в т.ч.:	95	20
- корпоративен данък		20
- данък върху добавената стойност	95	
Отложен данъчен кредит по Закона за данък върху добавената стойност	6	1
Краткосрочна част на предоставените дългосрочни заеми на несвързани лица (Приложение 4.5)	9	
Вземания от предоставени краткосрочни заеми на свързани лица (Приложение 19)	452	439
Вземания от предоставени краткосрочни заеми на несвързани лица	3	549
Вземания от подотчетни лица	1	14
Предоставени депозити и гаранции, в т.ч.:	48	62
- над 1 година	17	
Лихви по депозити	1	3
Други краткосрочни вземания	29	39
Общо	9132	11109

Като обезпечения по сключен от Групата договор за банков кредит е учреден залог върху всички вземания, настоящи и бъдещи на дружеството-майка - кредитополучател по всички сметки, на които е титуляр при банката кредитор. Залогът е в размер до 600 хил. евро.

Предоставените от Групата краткосрочни заеми са договорени при следните условия:

Вид валута	Текущ период	Предходен период
Дружество майка		
лева	254	
	254	
Дружества от група		
лева	251	242
	251	242
Дружества, свързани чрез ключов ръководен персонал		
лева	140	103
	140	103
Други свързани лица		
лева	313	336
	313	336
Други заеми		
лева	21	549
	21	549
Общо:	979	1230

Предоставените краткосрочни заеми са договорени с фиксиран лихвен процент (2017 г.: фиксиран лихвен процент). Заемите не са обезпечени.

Няма наложени ограничения върху вземанията на дружеството, заложени като обезпечение по задължения или по други причини.

6.1. Обезценка на вземания

Обезценка на вземания	Текущ период			Предходен период		
	Брутна сума на вземането	Обезценка	Вземания нето	Брутна сума на вземането	Обезценка	Вземания нето
Обезценка на краткосрочни вземания от клиенти, в т.ч.:	2365	(134)	2231	8493	(244)	8249
- свързани лица	86		86	50		50
Обезценка на вземания свързани със смесени предприятия				8	(8)	
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	422	(373)	49	518	(367)	151
Обезценка на предоставени краткосрочни заеми на свързани лица (Приложение 19)	453	(1)	452	439		439
Обезценка на предоставени краткосрочни заеми на несвързани лица	21	(18)	3	549		549
Обезценка на други вземания	34	(5)	29	44	(5)	39
Общо	3295	(531)	2764	10051	(624)	9427

6.2. Движението на обезценката на вземанията през годината е:

	Текущ период	Предходен период
Обезценка в началото на периода	624	1147
Признати/реинтегрирани обезценки на вземания	(253)	(544)
Начислена обезценка през периода	160	21
Обезценка в края на периода	<u>531</u>	<u>624</u>

7. Парични средства

Паричните средства включват:

	Текущ период	Предходен период
Парични средства в разплащателни сметки, в т.ч.:	245	117
- в лева	245	117
Парични средства в каса, в т.ч.:	46	50
- в лева	39	41
- в евро	3	5
- в щатеки долари	4	4
Парични средства по депозитни сметки, в т.ч.:	949	876
- в лева	949	876
Общо	<u>1240</u>	<u>1043</u>

Паричните средства по депозити включват средства по специално открити сметки, съгласно концесионни договори, като гаранция за опазване на околната среда (Приложение 18).

Към датата на консолидирания финансов отчет няма други парични средства, които не са на разположение за ползване, поради наложени ограничения.

8. Разходи за бъдещи периоди

Разходите за бъдещи периоди са както следва:

Вид на разходи	Дългосрочни разходи за бъдещи периоди		Краткосрочни разходи за бъдещи периоди	
	Текущ период	Предходен период	Текущ период	Предходен период
Нефинансови разходи				
- застраховки			59	52
- абонаменти	1	1	5	6
- наеми				1
- хотелско обзавеждане	61	72	19	18
- разходи за кариери	650	1169	467	6
- данъци и такси	1			
- други услуги	2		8	
Общо	715	1242	558	83
Финансови разходи				
- лихви финансов лизинг	19	9	9	14
- такси по банкови кредити		2	1	
Общо	19	11	10	14

9. Собствен капитал

9.1. Капитал

Вид акции	Текущ период			Текущ период		
	Брой акции	Стойност (лева)	Номинал (лева)	Брой акции	Стойност (лева)	Номинал (лева)
Обикновени поименни безналични акции с право на глас	205215	1	1	205215	1	1
Общо	205215	1	1	205215	1	1

Участието в акционерния капитал е както следва:

Акционер	Текущ период			Предходен период		
	Брой акции	Стойност	% на участие	Брой акции	Стойност	% на участие
„Ескапа” АД	196416	196416	95.71%	196416	196416	95.71%
Физически лица	8799	8799	4.29%	8799	8799	4.29%
Общо	205215	205215	100.00%	205215	205215	100.00%

9.2. Резерви

Законовите резерви са създадени в резултат на разпределението на печалбата от предходни години според изискванията на Търговския закон.

Източник на другите резерви е балансовата печалба.

Преоценъчен резерв за дълготрайни материални активи е формиран от преоценки на дълготрайни активи. Изменението на преоценъчния резерв през текущата финансова година се дължи на промени свързани с отнасяне на амортизирания преоценъчен резерв в печалбата от минали години съгласно СС 16 – Дълготрайни материални активи, както и на отсрочени данъчни пасиви във връзка с резерва.

Преоценъчен резерв за финансови активи е формиран от ефекта от последваща оценка по справедлива стойност на финансовите активи, обявени за продажба (Приложение 4.2.2).

През текущия период не е взето решение за разпределение на дивиденди.

10. Отсрочени данъци

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в консолидирания счетоводен баланс:

Отчетен обект	Временна разлика 31.12.2018	Данък 31.12.2018	Временна разлика 31.12.2017	Данък 31.12.2017
1. Неплатени доходи на физически лица	67	7	120	12
2. Задължения за използвани компенсируеми отпуски	130	13	131	14
3. Обезценка на вземания	506	51	549	55
4. Задължения към персонала при пенсиониране	233	24	215	21
5. Обезценка на финансови активи на разположение за продажба	861	86	531	53
6. Провизии за задължения			170	17
7. Данъчна загуба за пренасяне	244	24	1282	128
8. Задължения в увеличение на финансовия резултат, съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане	4		2	
9. Обезценка на материални запаси	18	2	7	1
Общо активи по отсрочени данъци:	2063	207	3007	301
1. Разлика между счетоводни и данъчни балансови стойности	6697	670	7845	784
2. Преоценъчен резерв	5063	506	5126	512
Общо пасиви по отсрочени данъци:	11760	1176	12971	1296

Към 31.12.2018 г. и 31.12.2017 г. няма намаляеми временни разлики, кредити или неизползвани данъчни загуби, за които се очаква обратно проявление, за които не е признат актив по отсрочен данък.

През 2018 г. и 2017 г. не е извършена корекция в отсрочените данъци в резултат на промяна в данъчното законодателство.

II. Задължения

	Текущ период	Предходен период
Задължения по получени банкови заеми, в т.ч.:	6047	5910
- до 1 година	6047	5910
Други задължения към банки, в т. ч.:	1	
- до 1 година	1	
Задължения по финансов лизинг, в т.ч.:	450	239
- до 1 година	209	131
Задължения по получени аванси, в т.ч.:	463	1304
- свързани лица (Приложение 19)	50	30
Задължения към доставчици, в т.ч.:	1366	1291
- свързани лица (Приложение 19)		1
Задължения към предприятия от група (Приложение 19)	150	125
Задължения към персонала, в т.ч.:	377	392
- начислени компенсиреми отпуски	102	103
Осигурителни задължения, в т.ч.:	144	133
- начислени компенсиреми отпуски	23	25
Данъчни задължения, в т.ч.:	360	252
- корпоративен данък	80	
- данък върху добавената стойност	187	189
- данък върху доходите на физическите лица	63	55
- данък върху разходите	7	8
- местни данъци и такси	23	
Задължения по концесионни договори	272	325
Задължения по получени краткосрочни заеми	5467	4385
Задължения за дивиденди на акционери	131	66
Други задължения	11	14
Общо	15239	14436

Условията по получените краткосрочни банкови заеми са както следва:

Вид валута	Текущ период	Предходен период
Банкови заеми		
лева	1989	3752
евро	4058	2158
	6047	5910

Получените банкови заеми са договорени при базов лихвен процент на банката плюс надбавка (2017 г. : базов лихвен процент на банката плюс надбавка). В полза на банките кредитори за обезпечение на заемите са учредени:

- ипотекни на недвижими имоти (Приложения 4.1 и 4.3);
- особен залог на движими вещи (Приложение 4.1);
- залог по реда на Закона за договорите за финансови обезпечения върху всички вземания, настоящи и бъдещи на дружеството-майка - кредитополучател по всички сметки, на които е титуляр при банката кредитор. Залогът е в размер до 600 хил. евро. (Приложения 4.4 и 6).

Задълженията по получените краткосрочни заеми от несвързани лица са както следва:

Вид валута	Текущ период	Предходен период
Други заеми		
лева	5467	4385
	<u>5467</u>	<u>4385</u>

Получените краткосрочни заеми от несвързани лица са договорени с фиксиран лихвен процент (2017 г.: фиксиран лихвен процент). Заемите не са обезпечени.

12. Провизии, условни активи и условни задължения

12.1. Провизии за пенсии

Изменението на признатото в консолидирания счетоводен баланс задължение на Групата за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Задължение към персонала при пенсиониране на 1 януари	215	204
Разход, признат в консолидирания отчет за приходите и разходите	69	34
Платени (уредени) доходи през периода	<u>(59)</u>	<u>(23)</u>
Задължение към персонала при пенсиониране към 31 декември	<u>225</u>	<u>215</u>

12.2. Други провизии и сходни задължения

Изменението на признатото в консолидирания счетоводен баланс задължение на Групата за начислени други провизии е както следва:

	Текущ период	Предходен период
Провизии по договори за строителство, в т.ч.:		170
В началото на периода	170	340
Възникнали през периода		
Признати през периода	<u>(170)</u>	<u>(170)</u>
В края на периода		<u>170</u>

12.3. Условни активи и задължения

12.3.1. Предоставени гаранции и обезпечения от трети лица

Към 31 декември 2017 г. в полза на Групата от клиент е издадена банкова гаранция за сумата от 60 хил. лв. Гаранцията е валидна до 31 януари 2018 г.

Групата няма получени други обезпечения или гаранции от трети лица.

12.3.2. Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

Сключените от Групата договори за банкови кредити (Приложение 11) са обезпечени с:

- ипотека на недвижими имоти;
- особени залози на движими вещи;
- залози на вземания.

Групата е сключила рамков договор за издаване на банкови гаранции. Предмет на договора са банкови гаранции за плащане в ерок на концесионни възнаграждения във връзка с добив на подземни богатства, както и банкови гаранции във връзка с участия на Групата в процедури съгласно Закона за обществените поръчки. В случай на пълно или частично плащане по някоя от издадените банкови гаранции, банката служебно оформя целеви кредит на името на Групата в размер на платената от нея към бенефициентът сума. Договорът за банкови гаранции е обезпечен със собствен недвижим имот (Приложение 4.1).

Групата не е предоставила други обезпечения или гаранции на трети лица.

12.3.3. Заведени съдебни дела

Неприключилите към 31.12.2018 г. заведени от Групата дела срещу клиенти за забавени плащания са както следва:

- изпълнителни дела с общ материален интерес 410 хил. лв., включващ главници, лихви и разноси;
- 10 хил.лв. главница и съдебни такси за присъединяване към производство по несъстоятелност.

Към 31 декември 2018 г. от Групата са образувани и наказателни дела от административен характер за наложени имуществени санкции в размер на 12 хил. лв.

Към 31.12.2018 г. Групата притежава 35 088 броя акции от капитала на „Холдинг Варна“ АД. През текущия отчетен период не са извършени продажби на акции от капитала на „Холдинг Варна“ АД (Приложение 4.2.2).

Съгласно договори за репо на ценни книжа към 01.01.2018 г. Групата има права върху 732 398 броя акции от капитала на „Холдинг Варна“ АД с номинална стойност 1 лев всяка една.

Съгласно договори за репо на ценни книжа през текущия отчетен период Групата придобива и се освобождава от права върху акции от капитала на „Холдинг Варна“ АД. Към 31.12.2018 г. Групата има права върху 590 098 броя акции с условия за обратно изкупуване от продавача.

13. Приходи

Нетни приходи от:	Текущ период	Предходен период
Производителна дейност	12996	9667
Търговска дейност	391	363
Услуги, в т.ч.:	2546	2999
- строителна дейност	1596	2048
Наемн	299	239
Общо	16232	13268

През 2018 г. по сключени договори за строителство са признати приходи в размер на 1 596 хил.лв(2017 г. : 2 048 хил. лв.).

Към 31.12.2018 г. Групата има извършени разходи в размер на 226 хил. лв. по неприключили договори за изграждане на строителни обекти с обществено предназначение.

Разходи за придобиване на активи по стопански начин включват:

	Текущ период	Предходен период
Земн	1	
Сгради	47	
Съоръжения	122	695
Машини	132	
Транспортни средства	8	
Общо:	310	695

Другите приходи включват:

	Текущ период	Предходен период
Приходи от продажби на дълготрайни активи	639	536
Продажби на материали	78	175
Получени обезпечени вземания	13	516
Присъдени суми по съдебни дела		3
Отписани задължения	1	1
Получени обезщетения	2	
Признати провизии за гаранции	170	170
Излишъци от активи		75
Други	4	14
Общо	907	1490

14. Разходи

	Текущ период	Предходен период
1. Разходи за суровини и материали, в т.ч.:	4970	3501
- основни суровини	813	453
- горива и смазочни материали	1709	1319
- електроенергия и вода	800	687
- резервни части и консумативи	793	466
- взривни материали	620	449
- спомагателни материали	179	73
- канцеларски материали	11	12
- други	45	42
2. Разходи за външни услуги, в т.ч.:	2753	3499
- строително-монтажни работи	561	1121
- услуги с механизация	537	826
- поддръжка и ремонт на активи	150	101
- наеми	34	77
- охрана	390	382
- разходи за комуникации	35	39
- добивни работи на находища	179	117
- трудова медицина	12	11
- разходи за транспорт	429	484
- услуги свързани с производствена дейност	35	
- консултантски и одиторски услуги	77	74
- застраховки	114	114
- абонаментно обслужване	82	79
- други	118	74
3. Други разходи, в т.ч.:	2652	1821
- разходи за командировки	13	12
- отписани вземания	16	6
- отписани активи	173	
- балансова стойност на продадени активи	1510	902
- концесионни възнаграждения	716	582
- данъци и такси	149	203
- дарения	18	21
- неустойки към контрагенти	9	60
- други	48	35

15. Доходи на персонала

В състава на разходите за заплати и социално осигуряване се включват и начислените разходи за неползвани компенсирани отпуски, дължимите социални и здравни осигуровки към тях, а така също и дължими обезщетения за предстоящо пенсиониране на персонала.

За 2018 г. средносписъчният състав на персонала в Групата е 283 работници и служители (2017 г.: 289 работници и служители).

16. Финансови приходи и разходи

Реализираните финансовите приходи и разходи са:

	Текущ период	Предходен период
I. Финансови разходи		
1. Разходи за лихви	566	632
2. Отрицателни разлики от операции с финансови активи и инструменти (Приложение 4.2.2)		26
3. Обезценка на финансови активи на разположение за продажба (Приложение 4.2.2)	330	
4. Отрицателни валутни разлики	10	7
5. Други финансови разходи	46	76
Общо	<u>952</u>	<u>741</u>
II. Финансови приходи		
1. Приходи от лихви, в т.ч.:	538	554
- свързани с предприятия от група (Приложение 19)	414	421
2. Положителни разлики от операции с финансови активи и инструменти (Приложение 10)	4	163
Общо	<u>542</u>	<u>717</u>

17. Разходи за данъциот печалбата

	Текущ период	Предходен период
Текущ разход за данък	73	4
Изменение на отсрочени данъци в консолидирания отчет за приходите и разходите, нето (Приложение 10)	(20)	66
Разходи за данъци от печалбата	<u>53</u>	<u>70</u>

18. Концесии

Групата има сключени договори на концесия за добив на подземни богатства – строителни материали.

Като концесонер Групата дължи на Министерство на енергетиката концесонно възнаграждение и има задължения да предостави гаранции за изпълнение на задълженията си по концесионните договори в две насоки:

- гаранции за изпълнение на паричните задължения по концесионните договори

– във вид на безусловни неотменяеми банкови гаранции за всяко находище.

- гаранции за изпълнение на задълженията, свързани с опазване и възстановяване на околната среда, чрез откриване на банкови сметки за всяко находище. Отчислените средства по тези сметки са целеви и могат да се ползват само при определени условия съгласно концесионните договори (Приложение 7).

19. Свързани лица

Свързаните лица, при които е налице контрол и тези, с които Групата има сделки и салда през текущия и предходния период, са както следва:

Свързани лица	Вид на свързаност
"Ескана инвест 96" АД	Мажоритарен собственик на капитала на дружеството майка
"Ескана" АД	Дружество - майка
"Скални материали" АД	Дружество в група
"Стимекс" ЕООД	Дружество в група
"Ескана Русия" ЕООД	Дружество в група
"Андела Инвест" АД	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
ДЗЗД "Андезит-Марков"	Съвместно дружество
ДЗЗД „Консорциум ТИЕ-Андезит 2013“	Съвместно дружество
ДЗЗД „Градска среда и партньори“	Съвместно дружество
ДЗЗД Андезит-Термал	Съвместно дружество
Хоризонт Русе АД	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
Анакс ООД	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
"Мултиекс" ЕООД	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
ДЗЗД "Консорциум Еърпорт Безмер"	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал
"Дженерал сток инвестмънт" ЕООД	Друго свързано лице
"Холдинг Варна" АД	Друго свързано лице
ДЗЗД "Андезит-Бургас"	Дружество, свързано чрез ключов ръководен персонал

Съставът на ключовия ръководен персонал е оповестен в Приложение 1 към консолидирания финансов отчет.

„Андела“ АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

Извършени са следните сделки със свързани лица:

	Тескуш период	Предходен период
а) Продажба на активи и услуги		
"Ескана " АД	386	253
"Стимекс ЕООД	51	173
"Андела Инвест" АД	617	518
"Анакс" ООД		2
"Ескана Инвест 96" АД	66	1
	1 120	947
б) Приходи от паеми		
"Андела Инвест" АД	8	6
"Стимекс ЕООД	3	32
ДЗЗД "Андезит-Бургас"	1	
ДЗЗД "Андезит Марков"		1
	12	39
в) Предоставени заеми		
"Ескана " АД	250	500
"Анакс" ООД	30	102
"Скални материали" АД	140	
"Ескана Русия" ЕООД	185	90
"Дженерал сток инвестмънт" ЕООД		628
	605	1 320
г) Върнати предоставени заеми		
"Ескана " АД		771
"Скални материали" АД		285
"Дженерал сток инвестмънт" ЕООД		3 781
Ключов управленски персонал		201
"Хоризонт Русе" АД		108
"Холдинг Варна" АД		199
ДЗЗД "Андезит Марков"		3
		5 348
д) Лихви по предоставени заеми		
"Ескана " АД	7	16
"Скални материали" АД	3	10
"Дженерал сток инвестмънт" ЕООД	14	42
"Ескана Русия" ЕООД	404	395
Ключов управленски персонал		2
"Хоризонт Русе" АД		51
"Анакс" ООД	6	3
"Холдинг Варна" АД		3
	434	522

	Текущ период	Предходен период
е) Лихви по договор за цесия "Мултиекс" ЕООД	81	
	<u>81</u>	
ж) Закупуване на активи и услуги		
"Ескана" АД	73	20
"Ескана Инвест 96" АД	621	439
"Стимекс" ЕООД	94	770
"Андела Инвест" АД		8
"Керамик ГТ" АД		1
"Хоризонт Русе" АД		159
"Скални материали " АД		653
	<u>788</u>	<u>2 050</u>
з) Разходи за наеми		
"Ескана" АД	5	
	<u>5</u>	
и) Получени заеми		
"Холдинг Варна" АД		29
		<u>29</u>
й) Лихви по получени заеми		
"Холдинг Варна" АД	1	1
	<u>1</u>	<u>1</u>

Салдата, пронишчвани от сделки със свързани лица са следните:

	Текущ период	Предходен период
Вземания от свързани лица		
Ескана АД в т.ч.:	326	1269
- продажба на имоти, машини и съоръжения	56	1262
- продажба на продукция, стоки и услуги	16	7
- предоставени краткосрочни заеми	254	
Стимекс ЕООД, в т.ч.:	152	
- продажба на продукция, стоки и услуги	152	
ДЗЗД „Градска среда и партньори”, в т.ч.:		
- продажби на активи и услуги		8
- начислени обезценки		(8)
Скални материали АД, в т.ч.:	143	
- предоставени дългосрочни заеми	143	
Ескана Инвест 96 АД в т.ч.:		1
- продажба на продукция, стоки и услуги		1
Ескана Русия ЕООД в т.ч.:	10395	9678
- предоставени краткосрочни заеми	251	242
- по договор за подчинен дълг	10144	9436
Дженерал сток инвестмънт ЕООД	313	336
- предоставени краткосрочни заеми	313	336
ДЗЗД Андезит Марков, в т.ч.:		2
- наеми		2
Аидела Инвест АД, в т.ч.:	85	48
- продажба на продукция, стоки	84	38
- наеми	1	1
- продажба на материали		9
Мултиекс ЕООД, в т.ч.:	5472	
- по договор за цесия	5472	
Анакс ЕООД, в т.ч.:	139	103
- предоставени краткосрочни заеми	140	103
- обезценка на вземания от предоставени краткосрочни заеми	(1)	
ДЗЗД Андезит Бургас, в т.ч.:	1	
- наеми	1	
	<u>17026</u>	<u>11437</u>

Салдата, произтичащи от сделки със свързани лица са следните:

	Текущ период	Предходен период
Задължения към свързани лица		
Ескана АД в т.ч.:	6	
- наеми	6	
Ескана Инвест 96 АД, в т.ч.:	47	85
- покупка на активи и услуги	47	85
Андела Инвест АД, в т.ч.:	50	30
- получени аванси за продажба на продукцията и стоки	50	30
„Стимекс” ЕООД, в т.ч.:	97	40
- покупка на активи и услуги	26	40
- получени аванси	71	
„Керамик ГТ” АД, в т.ч.:		1
- покупка на активи и услуги		1
	<u>200</u>	<u>156</u>

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на ключовия ръководен персонал са в размер на 160 хил. лв. (2017 г.: 196 хил. лв.).

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

20. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

Освен оповестените по-горе, през 2018 г. не са извършвани промени в приблизителните счетоводни стойности, които оказват значителен ефект през текущия период или се очаква да окажат значителен ефект през бъдещи периоди.

21. Събития, настъпили след датата на финансов отчет

Няма събития, настъпили между датата на финансовия отчет и датата, на която финансовия отчет е одобрен за публикуване, които следва да бъдат оповестени.

Консолидираният финансов отчет е официално одобрен за публикуване от Съвета на директорите на „Андела” АД на 10.05.2019 г. с Протокол от 10.05.2019 г.